

sen, Bille, Thomsen, Holstein-Holsteinborg, Scavenius, Oct. Hansen og Casse.

Ved den foretagne Valghandling afgaves der 57 Stemmesedler, og da der skulde vælges 7 Medlemmer, var Forholdstallet altsaa 8.

Valgte bleve følgende 6 Medlemmer i følgende Orden: Holstein-Ledreborg, Jagd, S. Pedersen, Clausen, Steenstrup og R. Olsen. (Hindenburg havde 7 St. og Holm 2 St.)

Der maatte altsaa foretages Valg paa sædvanlig Maade af 1 Medlem, hvorved der afgaves 51 Stemmesedler, af hvilke imidlertid 2 vare blanke. Der var saaledes i Alt 49 gyldige Stemmesedler; afgjørende Flertal følgende 25 Stemmer.

Valgt blev Holm med 34 St. (Hindenburg havde 15 Stemmer).

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Forespørgsel af Folkethingsmanden for Viborg Amts 3die Valgkreds (Albertsen) m. Fl. til Indenrigsministeren angaaende Tiendens Aflysning. (Forespørgselen findes i Folkethingsstibenden Sp. 458).

Svagsbro: Efter de Oplysninger, som forrige Aar bleve meddelte Thinget fra Regjeringen, kan den aarlige Tiendeafgift ansættes til en Værdi af over 6,700,000 Kr. Det er altsaa en meget betydelig Byrde, som derigennem er paalagt Landets Jordbrugere. Oprindelig var det vistnok fastsat, at Tienden skulde svares af al Næring i Landet; men det er sandsynligt, at dette ingenfinde er blevet gennemført, og i alt Fald er det vist, at nu for Tiden svares den saa at sige slet ikke af Kjøbstæderne, idet endog det Spor, der er tilbage deraf gennem Præstpengene, er faldet bort for de flestes Bedkommende og for de andres er af liden Betydning. Selv hvad Landeieendommene angaar, er det bekjendt, at Tienden ikke svares af meget store Jordstrækninger, navnlig af saadanne, som fra en ældre Tid have henhørt under Søbegaarde, Præstegaarde eller enkelte lignende Eiendomme. Da nu Tienden, om den end er undergaaet betydelige Forandringer, dog endnu anvendes til dermed at lønne Præsterne og vedligeholde Kirkerne, har den, i mange Henseender i alt Fald, aldeles Karakteren af en Stat og opfattes som saadan af Befolkningen i Almindelighed. Det er derfor naturligt, at denne haardt føler det Ulige i Byrden, og at denne Uligheo fremkalder en Misforstaaelse, som man ikke kan faae bortryddet, om man nok faa meget søger ad theoretisk Veie at vise, at Tienden nu en Gang

hviler som en Prioritet paa enkelte Eiendomme, og at disses nuværende Besiddere ikke have Grund til at beklage sig, da de enten have arvet eller kjøbt Eiendommene med den dem paahvilende Byrde. Der er efter Folkets hele Opfattelse af dette Forhold ligesom en Braad, der er bleven tilbage af tidligere Tidens Uret og kræver sin Bod. Men selv om man ikke kan betragte Tienden som en Stat, men udelukkende ser paa den som en Slags Prioritet i Eiendommene, maa man dog finde, at der igjennem den er lagt et Baand paa saa betydelige Kapitaler, at den frie Omsetning i høi Grad hindres, og at det derfor strider mod Almenvellet, at dette Forhold skal vedblive for bestandig. Det er saaledes naturligt, at det hele Tiendeforhold i mange andre Lande, hvor en lignende Udviikling har fundet Sted som her, allerede er blevet afløst, ofte endog saa med meget betydelige Ofre fra Statens Side. Ogsaa hos os har Dnfsket deraf allerede i en Menneftaalder været meget levende. I Stændertiden 1844—45 fremkom der Andragende deraf til Stænderne og til Kongen, og da Landbokommissionen blev nedsat i 1849, udtalte Regjeringen ogsaa for denne, at den fandt det ønskeligt for Almenvellets Skyld, at Tienden kunde blive afløst, og Kommissionen sluttede sig hertil, men paa Grund af Krigsforholdene og den Rystelse, som derved var fremkaldt i Landets Finantsevæsen, udfattes det til en senere Tid. I den paafølgende Rigsdagsamling, 1849—50, fremkom der flere Forslag om forskjellige Landboreformer og deriblandt om Udvæjning af Hartkornet, med Hensyn til saavel Sammelskatten som Landskatten, et Forhold, der jo var meget beslagtaget med Tiendeforholdet. Under Forhandlingen herom blev det af ansete Mænd saavel her i Thinget som i det andet Thing udtalt, at det beslagtebe Tiendespørgsmaal ogsaa kunde trænge til en Omordning, men at der paa dette Omraade ikke, som ved Hartkornet, burde foretages en Udvæjning, men en Aflysning. Naturligvis maatte det blive ved saadanne Antydninger af de samme Grunde, som Landbokommissionen havde anført. Dog fremkom der allerede i Samlingen 1851—52 i Landstinget fra et af Thingets Medlemmer, Krarup, et Forslag om Aflysning af Tienden; men man endes om at indskrænke det til en Omdannelse af Tienden til en fast aarlig Afgift, hvor den endnu svaredes i Rævren. I de følgende Aar var Interessen for Landboreformene i særlig Grad optagen af Spørgsmaalet om Fæstevæsenet, og Tiendefagen kom ikke frem som noget særligt Lovforslag, men leilighedsvis yttredes der ikke sjældent forskjellige Anskuelser om den, og dette var da navnlig i forøget Grad Tilfældet, da Præstelønningspørgsmaalet kom paa Dagsordenen. Krigsaaret 1864 og Følgerne deraf skød naturligvis Sagen noget til Side, men i Samlingerne 1866—67 og 1867—68 fremkom der i de Udvalg, som vare nedsatte af